

N:o 15.

Af Herr **C. Carlson** i Fridhem: *Om förändrad anordning för den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner och fisken samt anvisande af anslag för sådant ändamål.*

Närmaste tillsynen öfver statens 3,469 jordbruksdomäner och fisken är i 19 län öfverlemnad åt ett nytt slags tjenstemän, så kallade domänintendenter, en deraf i hvarje af nämnda län utan afseende derpå, om i länen finnas flere eller färre domäner. Genom en sådan anordning kommer ett allt för stort antal, ända till 349, domäner att förvaltas af en enda person, då andra intendenter deremot erhålla ett mycket ringa antal, cirka 40, att förvalta, och i de öfriga 5 länen med 69 domäner saknas helt och hållet domänintendenter. Att nu en enda person, om ock utrustad med största skicklighet och arbetsförmåga, skulle kunna såsom sig bör hafva tillsyn öfver ett så stort antal domäner, som blifvit vissa intendenter tilldelade till förvaltning, derom synes tvifvel vara berättigadt; och sättet att afhjelpa olägenheten, om man vill fortsätta på den inslagna banan att föröka tjenstemännens stora antal, vore väl det att öka intendenterna till minst dubbla antalet. Men följderna deraf åter skulle blifva, att nu varande anslaget, 45 tusen kronor, till domänintendenternas aflöning måste ökas med ytterligare 45 tusen kronor. Då kostnaden för domänernas förvaltning dock redan uppgår till 159 tusen kronor, eller öfver 5 procent af den inkomst de samma lemna till statskassan, skulle ett förslag om ökande af anslaget till aflöning åt domänintendenterna vittna om mindre intresse för statskassans fördel.

Deremot, då i vissa län domänerna kunna undvara intendenter och förvaltas endast af kronobetjening, måne ej desse tjenstemän i de öfriga länen ega lika god kapacitet att fullgöra domänintendenternas åligganden, om de åt dem öfverlemnas. Derom bör väl ej vara någon

tvekan, då dessutom domänerna förr utan klander förvaltats af nämnde tienstemen? Det tyckes till och med att värden af domänerna skulle blifva bättre till godo sedd genom våra 117 kronofogdar och 525 länsmän än genom det obetydliga antalet af endast 19 intendenten. Kronofogdarnes öfriga åligganden äro ej så vidt omfattande, att icke deras tid tillåter dem taga befattning med domängöröromålen, och för besväret dermed torde de utan särskild lön anse sig vara fullt godtgjorde med nu bestämda, till intendenterna utgående rese- och traktamentsersättning. Genom en sådan omgestaltning eller rättare återgång till det förra förvaltningssättet, så att länsstyrelserna med biträde af underlydande kronobetjening åtaga sig hela den närmaste tillsynen öfver statens domäner, skulle domänerna utan ringaste tillökning i kostnaden för förvaltningen blifva vida bättre tillsedde och förvaltade, än hvad man nu kan våga hoppas. Statskassan skulle ock derigenom vinna en besparing af 35 tusen kronor af de 45 tusen kronor, som nu utgå till domänintendenternas aflöning, om man nemligen af sistnämnda summa frånräknar 10 tusen kronor till fördelning mellan landskontoren i mån af ökade arbeten för domänernas förvaltning.

Med anledning af hvad anfördt är, tillåter jag mig vördsamt föreslå:

att lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner och fisken öfverlemnas åt länsstyrelserna med biträde af underlydande kronobetjening;

att ett extra ordinarie anslag af tio tusen kronor beviljas till fördelning emellan länsstyrelserna i mån af landskontorens ökade arbeten för domänernas förvaltning.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 18 Januari 1884.

C. Carlsson.